

Intentieverklaring Gebiedsgerichte Aanpak Regte Heide / Riels Laag

Versie 15-2-23

Aanleiding

In Noord-Brabant is onder regie van de provincie de Groenblauwe Gebiedsgerichte Aanpak (GGA) uitgerold. In deze aanpak wordt gebiedsgericht gewerkt aan voldoende schoon water, schone lucht, een gezonde bodem en perspectief voor de landbouw. Daarnaast is aandacht voor andere opgaven zoals de stikstofproblematiek, energietransitie en duurzame verstedelijkingsopgaven. Het Natura 2000 gebied Regte Heide / Riels Laag is één van de 17 gebieden in Brabant waar een GGA proces loopt. De vijf fases van een GGA proces zijn in onderstaand figuur weergegeven.

In de afgelopen periode (februari – december 2022) heeft Horevoorts Advies de tweede fase van het GGA proces Regte Heide / Riels Laag mogen begeleiden: de verkenningsfase. In deze verkenningsfase heeft Horevoorts Advies samen met gebiedspartners gewerkt aan een eindrapport: het Verkenningsdocument. Het Verkenningsdocument ligt ten grondslag aan deze Intentieverklaring en dient als input voor de volgende fase: de visievormingsfase.

In dit GGA gebiedsproces is het belangrijk om elke fase gezamenlijk en met steun van alle partijen af te ronden en gezamenlijk te besluiten de stap naar de volgende fase te nemen. Dit intentiedocument symboliseert die stap naar de volgende fase: van Verkenningsfase naar Visievormingsfase. Door in te stemmen met dit document, geeft u als bestuurder groen licht voor het nemen van de volgende stap in dit GGA proces. Op de volgende bladzijden wordt stilgestaan bij de conclusies uit de verkenningsfase en het vervolg in dit GGA proces: de visievormingsfase.

Ook in de visievormingsfase zal nauw worden samengewerkt tussen de gebiedspartners van Regte Heide / Riels Laag. De integrale opgaven voor onder andere natuur, water, stikstof en landbouw zijn complex en aan verandering onderhevig. Ieders inzet en tijd is en blijft hard nodig, waarbij bestuurlijke steun belangrijk is. Het is tenslotte een gebiedsproces met en voor het gebied.

Het gebied Regte Heide / Riels Laag

Het N2000 gebied Regte Heide / Riels Laag is grofweg gelegen tussen Goirle/Riel/A58/Alphen-Chaam en Ravels (België).

Het gebied heeft een oppervlak van ongeveer 538 ha.

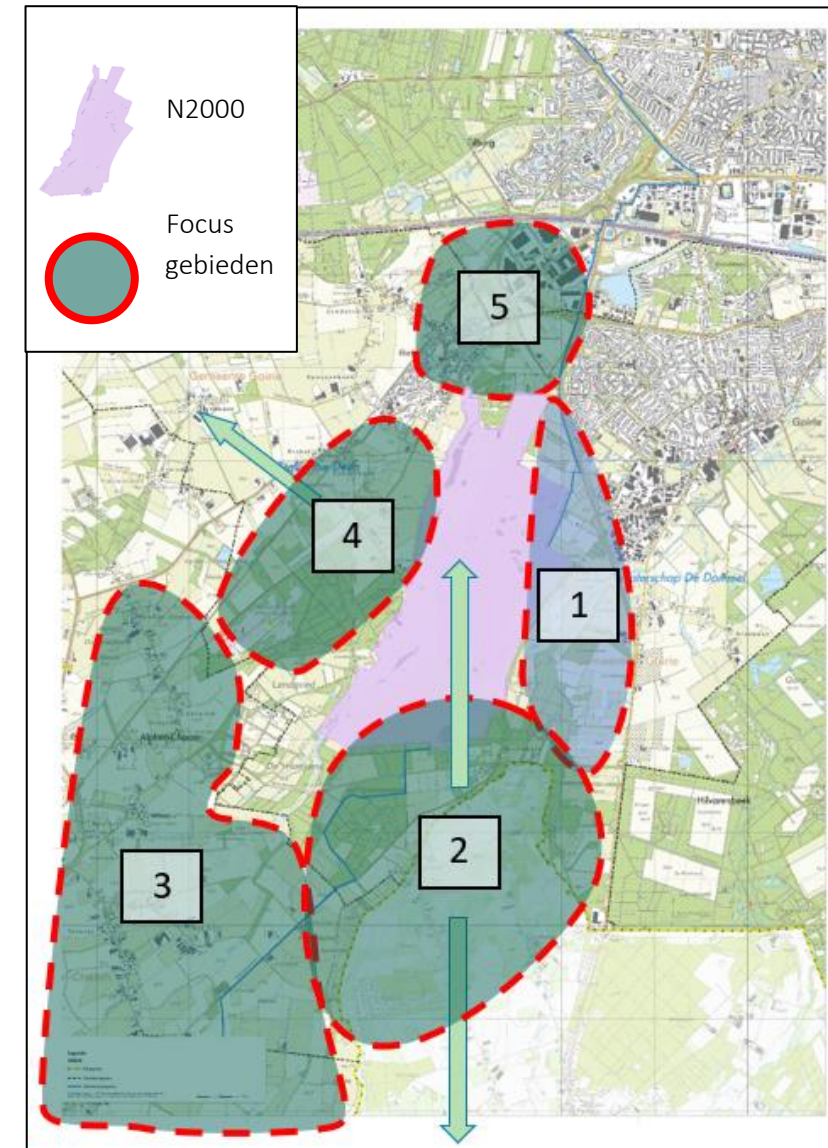
Aan beide zijden zijn beekdalen gelegen, te weten de Oude Leij aan de westkant en de Poppelsche Leij aan de Oostkant.

Het N2000 gebied is vrijwel geheel in eigendom van Brabants Landschap.

Het gebied wordt gekenmerkt door beekdalen en licht golvend dekzandlandschap met hier en daar lage duingebiedjes. Het gebied bestaat uit droge en vochtige heide, moerassige laagten, zure en zwakgebufferde vennen en loof- en naaldbossen.

In de schil is de agrarische sector sterkt vertegenwoordigd met een verscheidenheid aan bedrijven, daarnaast liggen er ook bedrijven en woongebieden in de schil.

In het kader van de verkenningsfase is de schil rondom het N2000 gebied bekeken. Er is daarbij geen vast omkaderd gebied aangeduid. Op basis van opgehaalde informatie tijdens de verkenning is er voor gekozen om een vijftal focusgebieden aan te duiden waarbinnen een eigen dynamiek met eigen opgaven speelt.

Conclusies GGA verkenning Regte Heide / Riels Laag

De verkenning levert de volgende conclusies op:

- de eerder bedachte maatregelen uit het N2000 beheerplan fase 1 zijn grotendeels uitgevoerd, Met uitzondering van het onderzoek naar het beekherstel van de Poppelsche Leij, maatregelen bij de golfbaan en waterconserveringsmaatregelen in het Riels Laag. Voor deze maatregelen is in 2022 de planvoorbereiding gestart;
- de tweede fase maatregelen moeten nog worden uitgevoerd
- gezien de veranderingen om ons heen (oa klimaatverandering) moeten er keuzes worden gemaakt en zijn extra maatregelen nodig;
- voor herstel en behoud van de beschermde habitats is herstel van het ecohydrologische systeem nodig;
- in het gehele gebied rondom de Regte Heide/Riels Laag dient water vastgehouden te worden.
- begin bij het verminderen van de drainerende werking van diverse waterlopen en sloten in de natuurgebieden en in de omgeving van het N2000 gebied om de grondwaterstanden te verhogen;
- begin bij de brongebieden met het vasthouden van water om de afvoerdynamiek (of afvoerpieken) te verminderen en om de waterkwaliteit te verbeteren;
- de stikstofdepositie op de Regte Heide / Riels Laag is te fors;
- de agrarische sector is van oudsher sterk vertegenwoordigd in de schil;
- in de schil komen andere functies voor zoals woningbouw (inclusief woningbouwopgave), bedrijvigheid, bosbouw en recreatie;
- in België spelen gelijksoortige ontwikkelingen (verdroging, de stikstofdiscussie, GGA Turnhout Vennengebied), afstemming met België is van belang;
- er is niet echt één invloedsgebied aan te duiden, dit kan per thema, opgaven of waterpakket anders zijn, vandaar dat er niet een concrete schil is gedefinieerd om het N2000 gebied;
- gezien de eigen dynamiek en (deel) opgaven in de omgeving rondom het N2000 gebied, is het wenselijk om deelgebieden uit te werken (zogenaamde focusgebieden);
- uiteindelijk moet er 1 visie komen voor het N2000 gebied en omgeving met een gebiedsplan.

Vervolg GGA Regte Heide / Riels Laag: visievorming

Tijdens het Bestuurlijk Overleg van 15 februari 2023 hebben wij, de bestuurders van de Regte Heide / Riels Laag, gezamenlijk ingestemd met deze voorliggende Intentieverklaring. Hiermee zetten wij de volgende stap in dit gebiedsproces GGA Regte Heide / Riels Laag naar de visievormingsfase.

We spreken ons in dit document gezamenlijk uit over:

- Concretisering van de opgaven tegengaan verdroging, verbetering waterkwaliteit en vermindering stikstofdepositie.
- Verwachtingen van de visievormingsfase
- Concrete acties
- Gezamenlijke strategie
- Inzet gebiedspartners

Concretisering van de opgaven:

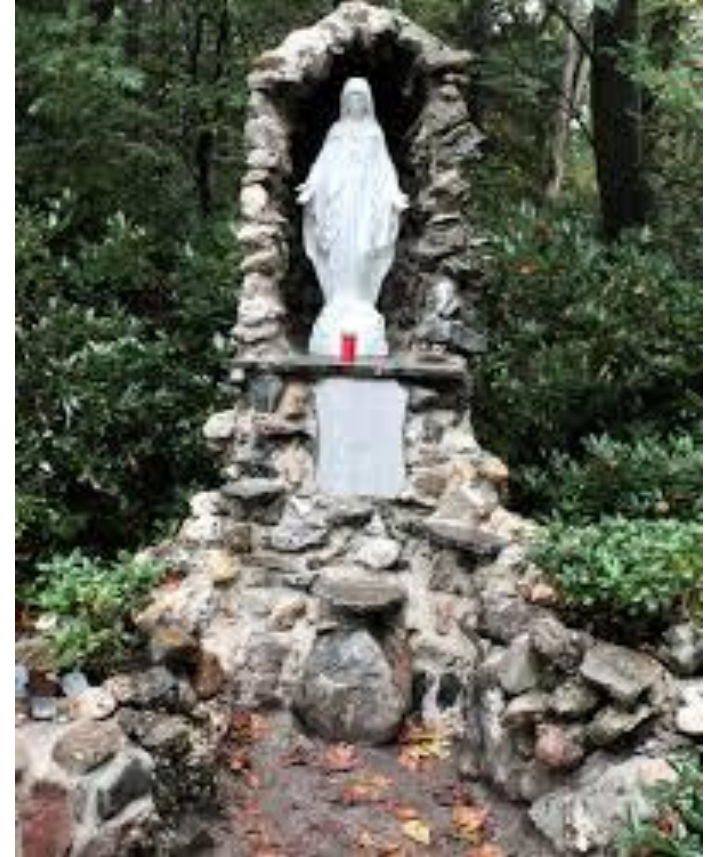
- Vanuit de samenwerkingen in de Brabantse GGA's, zijn we deels afhankelijk van het Rijk voor de concretisering van doelen (stikstof, landbouw, water en natuur). Hoe concreter het Rijk is, des te beter wij hier in de visievormingsfase mee aan de slag kunnen.
- In de visievormingsfase geven we duidelijk aan wat we als gebied zelf kunnen en wat buiten onze invloedssfeer ligt.

Visie GGA Regte Heide / Riels Laag: verwachtingen

De stuurgroep heeft de volgende verwachtingen van de visievormingsfase:

- We realiseren ons dat er behoefte is aan duidelijkheid in het gebied. In de visievormingsfase maken we samen keuzes waar we in de GGA Regte Heide / Riels Laag naar streven en waar mogelijk zal dat leiden tot de gewenste duidelijkheid.
- We streven ernaar om de opgaven duidelijker te formuleren voor de gebieden en accepteren onzekerheden en kennisleemten.
- De visie is niet een verzameling van losse wensen, maar een integraal, gedragen en afgestemde visie waarbij we tegengestelde belangen zullen tegen komen en we op zoek gaan naar het gedeelde belang.
- We doorlopen de visievormingsfase in goede onderlinge samenwerking.
- De visievormingsfase gaat niet alleen over natuur, water, stikstof en landbouw. We gaan in de volle breedte kijken welke maatregelen (kosten)effectief zijn.
- We staan open voor kansen en ontwikkelingen die zich voordoen binnen en buiten de focusgebieden en acteren daarop.

Visie GGA Regte Heide / Riels Laag: input

De stuurgroep ziet onder andere de volgende acties als input voor de contouren van de visie:

- We zetten in op keukentafelgesprekken met agrariërs om inzicht te krijgen in de wensen van ondernemers, met uitgangspunt duurzaam perspectief voor Landbouw.
- We gaan met de Belgische partners een nadere verkenning uitvoeren naar gezamenlijke opgaven en doelen.
- We stellen een communicatie/participatiestrategie op over de wijze waarop we de omgeving gaan betrekken.
- We houden lopende ontwikkelingen in de gaten en implementeren de nieuwe kennis daar waar nodig en mogelijk (oa NDA, brieven rijk, watertransitie enz).
- We denken na over een strategie op het gebied van grond, stikstof en andere instrumenten die een positieve bijdrage kunnen leveren aan het behalen van doelen welke zijn opgehaald tijdens de verkenning.
- Lopende concrete projecten en ontwikkelingen nemen we in de visie op.
- We geven ruimte voor no regret maatregelen en pilots.
- We doen wat we kunnen in het gegeven tijdpad, op basis van het huidige informatieniveau.

Visie GGA Regte Heide / Riels Laag: strategie

Gezamenlijke strategie

- We werken aan een integrale visie voor het N2000 gebied en omgeving. Daarbij maken we gebruik van focusgebieden.
- We voelen als partijen een gezamenlijke verantwoordelijkheid om te werken aan de beleids- en gebiedseigen opgaven rondom de Regte Heide / Riels Laag.
- We realiseren ons dat de grote, complexe, urgente opgaven in dit gebied vragen om een integrale aanpak en intensieve samenwerking.
- We streven naar een gedeelde toekomstvisie voor het gebied, die kan rekenen op steun bij onze achterbannen en de mensen in het gebied.
- We informeren elkaar tijdig over ontwikkelingen, nieuwe inzichten etc.
- We erkennen als overheden de rol van de landbouw in het vitaal houden van het buitengebied.
- We vieren wat we samen hebben bereikt! Dit draagt bij aan het enthousiasme en versterkt onze band.

Vervolg GGA Regte Heide / Riels Laag: inzet

Inzet gebiedspartners

- We laten het proces niet stilvallen. We gaan voortvarend verder met het gebiedsproces en maken gebruik van de aanwezige positieve energie in het gebied.
- We verzilveren kansen als deze zich voordoen, hoe klein ze ook zijn, zowel voor de hoofdthema's als voor de overige opgaven in het gebied! Alle thema's en opgaven zijn met elkaar verbonden.
- We maken gebruik van elkaars expertise, contacten en we benutten de denkracht in het veld. We zijn open en eerlijk over de beschikbare menskracht.
- We durven creatief te zijn en lef te tonen, ook als overheden. We maken gebruik van de ruimte in de regels.
- We blijven met elkaar in gesprek, we delen onze plannen en ideeën, we vertrouwen elkaar en zijn eerlijk en transparant.
- We doen allen ons best om de gevraagde en benodigde inzet te leveren.

De gebiedspartners van GGA Regte Heide / Riels Laag zetten de samenwerking voort, d.d. 15 februari 2023

Baarle-Nassau
Baarle-Hertog

Provincie Noord-Brabant

Groenblauwe
gebiedsgerichte
aanpak